

Õiguskantsler

Minister Taavi Rõivas
Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie

nr

Õiguskantsler 14.12.2012 nr 6-1/081877/1205699

Märgukiri Müra normtasemete määrus

Austatud härra minister

Minu poole pöördus 03.11.2008 avaldaja, kes oli soovinud saada koopiaid sotsiaalministri 04.03.2002. a määruses nr 42 „[Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid](#)“ viidatud standarditest. Avaldaja selgitas, et määruse § 11 lõikes 2 nähakse ette, et tonaalse ja impulssmüra parandused tehakse standardite ISO 1996-1:1982(E) ja ISO 1996-2:1987(E) alusel. Kui avaldaja soovis standarditest koopiaid, selgitas MTÜ Eesti Standardikeskus talle, et standardeid levitatakse vaid tasu eest ning lisaks on nimetatud standardid juba kehtetud ning samades küsimustes kehtivad uued standardid.

Pöördusin Sotsiaalministeeriumi poole, et saada ministeeriumi seisukoht avaldaja tõstatatud küsimuses. 09.01.2009 Sotsiaalministeeriumi terviseala asekancleri Ivi Normeti allkirjastatud seisukohas ei nähtud standardite kohustuslikuks muutmises ega nende kättesaadavuses õiguslikku probleemi.

Uurisin standardite õiguslikke küsimusi põhjalikult ning palusin ka Justiitsministeeriumi ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi seisukohti¹, sest võimalus sätestada õigusaktides kohustuslikke viiteid standarditele tuleneb [toote nõuetele vastavuse seaduse](#) (TNVS) § 42 lg 4 lausetest 1 ja 2.

Pärast õigusaktide, õigusteoreetiliste seisukohtade ning kohtupraktika uurimist asusin seisukohale, et seadusandja ei tohi muuta standardeid kohustuslikuks. Enamasti on kohustuslikuks muudetud standardis kirjeldatud teatud toote või tegevuse tehnilisi lahendusi, mis kujutavad endast seadusest tuleneva ohutusnõude miinimumi. Kui konkreetne tehniline lahendus muuta kohustuslikuks, piirab see minu hinnangul tehnika ja teaduse arengut. Leian, et õigushüvede kaitse on sama efektiivselt saavutatav standarditele soovitusliku viitamisega – tehes õiguslikult siduvaks üksnes lõppeesmärgi, mille saavutamisele on standard suunatud, ning välistamata samal ajal

¹ Menetluse käigus kogutud seisukohtadega võib tutvuda Riigikogu ettepaneku lisas. Arvutivõrgus kättesaadav: http://oiguskantsler.ee/sites/default/files/field_document2/6oiguskantsleri_ettepanek_nr_19_riigikogule_toote_nouetele_vastavuse_seaduse_ss_42_lg_4_lausede_1_ja_2_pohiseadusele_vastavuse_kohta.pdf.

alternatiivseid viise. Kindlasti ei tohi sellest järeldada, et standardi soovituslikkus tähendab järeleandmise tegemist õigusaktiga ettenähtud ohutustasemest. Kui inimene soovib standardist kõrvale kalduda, tuleb tal endal tõendada valitud teistsuguse lahenduse vähemalt samaväärne ohutus. Seetõttu kujutab minu hinnangul TNVS § 42 lg 2 lausetest 1 ja 2 tulenev standardite kohustuslikuks muutmise võimalus endast [põhiseaduse](#) §-s 31 sätestatud ettevõtlusvabaduse ja §-st 19 tuleneva vaba eneseteostusõiguse ebaproportsionaalset piirangut.

Analüüsinud TNVS § 42 lg 4 lauseid 1 ja 2, leidsin, et nimetatud sätted on lisaks vastuolus PS §-s 10 sätestatud õigusriigi põhimõttega, § 13 lõikest 2 tuleneva õigusselguse ja §-s 3 sätestatud seaduslikkuse põhimõttega.

Saatsin seetõttu 09.07.2012 Riigikogule ettepaneku viia TNVS § 42 lg 4 laused 1 ja 2 põhiseadusega kooskõlla. Riigikogu nõustus² 19.09.2012 minu ettepanekuga ning nüüdseks on valminud ka [toote nõuetele vastavuse seaduse muutmise seaduse eelnõu](#).

Palun Teil tutvuda minu Riigikogule saadetud ettepanekuga ning kooskõlastatult Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga astuda samme muudatuste tegemiseks müra normtasemete määruks, et viia kõnealune määruks põhiseadusega kooskõlla (osas, milles määruks viidatakse standarditele).

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Teder

Lisa: [Ettepanek TNVS § 42 lg 4 lausete 1 ja 2 põhiseadusega kooskõlla viimiseks](#)

² Arvutivõrgus kättesaadav: <http://www.riigikogu.ee/index.php?id=174009>.